

Slutrapport Projektet Ökat nyttjande av biomassaresursen i Mittskandinavien

1. Sammanfattning

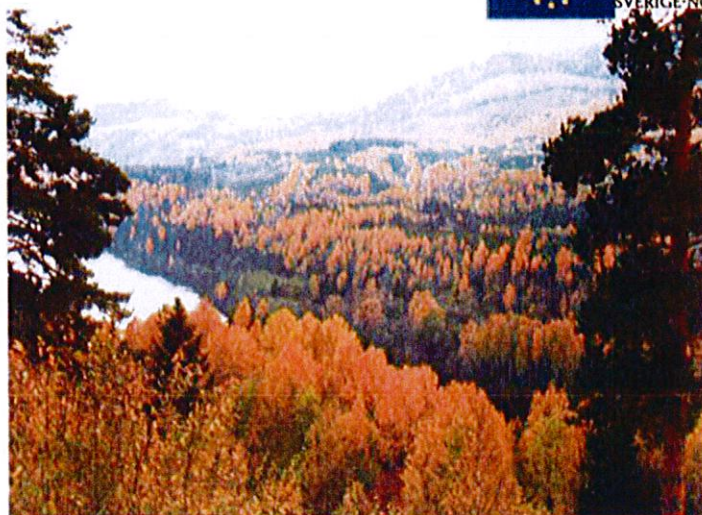
Projektet Ökt utnyttelse av biomasseresursene i Midt-Skandinavien, har gjennomført en samling av aktører innefor skogbruk, skogindustri, energiproduksjon, FoU miljøer og offentlige utviklingsaktører til et nettverk for en sterkere satsning på økt utnyttelse av biomasseresursene i regionen. Dette nettverket vil delta i et hovedprosjekt med formål å igangsette de nødvendige prosesser for å bidra til en økt verdiskaping på grunnlag av de tilgjengelige biomasseresursene.

En betydelig del av arbeidet med å utforme søknaden om et hovedprosjekt, er utført i regi av forprosjektet. Deriblant prosessene som førte fram til de strategiske beslutninger om innretningen av hovedprosjektet.

2. Projektets bakgrund

Midt-Skandinavien har store skogressurser og andre bioenergiressurser. Vi har også en omfattende skogindustri i Midt-Skandinavien, og flere store energiselskaper. Forutsetningene for å skape en langt større produksjon av forskjellige former for bioenergi ligger derfor svært godt til rette i regionen. Noe som kan bidra til en økt utnyttelse av våre skogressurser og andre bioressurser, både verdimessig og volum/effektmessig.

EU:s mål att sänka koldioxidförbrukningen med 20 % till år 2020 har öppnat möjligheten för en ökad satsning på bioenergi. Trots att särskilt Sverige men även Norge ligger relativt bra till med för Västeuropa låga koldioxidutsläpp har Nordens gröna bälte särskilt efterfrågat projekt med inriktning mot skog och bioenergi. Särskilt inom transportsektorn återstår mycket innan utsläppsnivåerna är tillfredsställande. Därför startades detta förprojekt som syftat till att samla olika aktörer inom biobränselsektorn för att utreda förutsättningarna för att gå vidare i ett längre projekt i syfte att öka och effektivisera uttaget av biobränslen. Huvudmän för studien har varit Tröndelag forskning och utveckling och Papir og fiberinstituttet på den norska sidan och Jilu och Mitthögskolan på den svenska sidan. Förstudien har finansierats med 50 % interregmedel, övrig del har respektive huvudman stått för. Tidplanen var ett 6 månaders projekt.

Bioenergipotentialet är högt i nordens gröna bälte. Andelen löv i ungskogen är hög och skogstillståndet gynnas av gallringsuttag.

3. Projektbeskrivning, målgrupp, resultat och resultatindikatorer samt effekter

3.1 Projektbeskrivning

Projektet har varit organiserat som ett interregprojekt med syfte att samla biobränsleaktörer, skogsägare, entreprenörer, forskare och regionala myndigheter i Trøndelag, Jämtland och Västernorrland i ett nätverk som siktar på att stimulera innovation och utveckling av olika former av bioenergi. Ett ökat samarbete mellan Sverige och Norge har varit en viktig drivkraft för projektet. En viktig del i projektet har varit att samla olika biobränsleaktörer till ett möte där projektets idé skulle presenteras och olika problem skulle diskuteras. Två viktiga frågor som kom upp var vad som kan göras för att effektivisera uttag och logistik vid hantering av biobränsle, samt vilken metod som är vettigast vid framställning av biodrivmedel. Ett samarbete mellan Papir og fiberinstitutt i Trondheim och Biokombinatet Processum i Örnköldsvik grundlades vid detta möte. Projektets viktigaste uppgift har varit att planera och upprätta ett huvudprojekt med projektperiod 2011-2013, med syfte att stärka utvecklingen inom bioenergisektorn i Mittskandinavien. En ansökan om detta projekt kommer att lämnas in under 2011.

3.2 Målgrupp

Målgruppen för projektet har varit olika intressenter inom skognäringen och biobränselsektorn i nordens gröna bälte. Som exempel Efokus, Jämtkraft, LRF Mellannorrland, Maskinringen, Processum, Ragunda energi på den svenska sidan samt NHO (Näringslivets Huvud Organisation), NTE, Inntre, Green biotech solution AS, Norske Skog, NTFK samt Skog-Kopaniet AS på den norska sidan.

3.3 Resultat och resultatindikatorer samt effekter

Kontakter med forskjellige företag inom biobränselsektorn og utarbeidelse av en søknad om finansiering av et hovedprosjekt.

3.4 Övrigt

På tross av en kort prosjektperiode, har prosjektet klart å samle svært mange næringsaktører i prosjektet, og involvert dem i prosessene som legger føringer for prosjektets strategiske vegvalg. Blant disse aktørene er de fleste sentrale aktører innenfor skogindustri og energiproduksjon i regionen, som Norske Skog, Inntre, NTE, Jemkraft og Sekab.

Forutsetningen for å få på plass et hovedprosjekt som kan involvere de fleste sentrale aktører i hele regionen, for å føre hele næringskjeden igjennom en strategisk utviklingsprosess for nye satsninger, er derfor svært gode.

4. Indikatorer

Notera att indikatorer både for A (Økonomisk tillvæxt) og B (Attraktiv livsmiljø) kan forekomme i ett prosjekt.	Antal enligt prosjektbeslut	Resultat vid prosjektstut	Kommentarer
Antal kvinner yngre än 15 eller äldre än 24 år som deltar i prosjektet.	2	2	
Antal män yngre än 15 eller äldre än 24 år som deltar i prosjektet.	4	5	
Antal deltagande företag med kvinnligt ägande som deltar i prosjektaktiviteter.	0	0	
Antal deltagande företag med manligt ägande som deltar i prosjektaktiviteter.	Ca 12	Ca 25	De fleste företag har både mannlige og kvinnelige eiere.
Antal deltagande företag med mixat ägande som deltar i prosjektaktiviteter.	4	6	Efokus och Processum har tillkommit
Resultat indikatorer			
(A) Antal nyetablerade och vidareutvecklade gränsöverskridande kluster.	1	1	
Egna indikatorer	Tidpunkt	Resultat	

5. Prosjektets påverkan på de genomgående (horisontella) kriterierna

5.1 Gränsregionalt mervärde

Ett samarbeide mellom Trøndelag Forskning og Utvikling og Mittuniversitetet og Regionförbundet Jämtlands Träcenter har etablerats. Papper og fiberinstituttet og Processum

har inlett samarbete. Ett ökat samarbete mellan regionerna Sör/Nor Tröndelag och Jämtland/Västernorrland är att vänta när huvudprojektet kommer igång.

5.2 Bättre miljö

Förprojektet har lagt grunden till ett 3 års projekt som syftar till att minska utsläppen av växthusgaser. På detta vis har projektet jobbat för en bättre miljö.

5.3 Jämställdhet mellan kvinnor och män

Skogsbranchen är otidsenligt mansdominerad med en kvinnlig andel på bara tio procent av alla yrkesverksamma. Inom ledningsgruppen för detta projekt var den kvinnliga representationen i varje fall närmare 30 % (2 av 7) vilket får ses som ett steg i rätt riktning.

5.4 Etnisk mångfald och integration

Projektets FoU grupe på 7 personer, har med en forsker med ikke europeisk etnisk bakgrunn. Næringen har tradisjonelt ikke inkludert personer med ikke nordisk etnisk bakgrunn.

6. Informationsinsatser och skyltning av projektet

Ett informationsmöte med 22 deltagare representerande 18 olika organisationer har hållits. Nio norska deltagare samt 13 svenska deltagare. Vid detta tillfälle togs varje chans att skylta för projektet.

7. Underskrifter

Projektledare

Hans-Martin Storo

Ansvarig svensk sida

Lars Karlman

Anders Byström